

# JESIENNE PORZĄDKI

Jesienią nie tylko spadają temperatury, ale i liście, które stają się prawdziwym utrapieniem dla właścicieli ogrodów. Sprzątanie ich wydaje się czasem syzyfową pracą! Zadajemy sobie pytanie co z tą górą liści zrobić. Palić? Kompostować? Wywozić? . Palenie liści jest nie tylko nieekologiczne i niezgodne z prawem, ale jest marnotrawstwem dobrego materiału na kompost.

Bo właśnie kompostowanie jest najlepszym rozwiązaniem problemu. Otrzymamy w ten sposób cenną próchnicę, którą wykorzystamy na wiosnę do użyczenia gleby na rabatach. Oprócz liści możemy kompostować rozdrobnione gałęzie, trawę z koszenia trawnika, resztki roślin, organiczne odpadki kuchenne. Nie należy do sterty kompostowej dodawać chorych i porażonych roślin oraz chwastów z nasionami. Opadłe liście możemy też wykorzystać do ściółkowania rabat, zabezpieczając w ten sposób korzenie wrażliwych na mróz roślin przed przemarzeniem, tym samym poprawimy też strukturę gleby. Dopiero na wiosnę należy je zebrać i przeznaczyć na kompost. Jeśli jednak chcemy pozbyć się nadmiaru liści z działki czy ogrodu możemy przekazać je do utylizacji firmie, która zajmuje się wywozem śmieci.

W cieplejsze dni, ale jeszcze przed pierwszymi przymrozkami możemy nadal sadzić cebulki tulipanów, narcyzów, żonkili, przebiśniegów , hiacyntów, czyli roślin które będą kwitły wczesną wiosną. Wykopujemy natomiast cebule mieczyków, bulwy dalii i przechowujemy je w przewiewnym miejscu. Jesień to dobry czas na rozmnażanie bylin. Prawie wszystkie byliny dają się łatwo podzielić. Jak dzielić? Odcinamy wszystkie pędy i liście aż do nasady, ostrożnie wykopujemy , otrząsamy nadmiar ziemi odsłaniając oczka, kępy dzielimy na mniejsze części ręką, nożem lub łopatką. Do dalszej uprawy wybieramy najsilniejsze rośliny z obrzeża kępy. Każdą z oddzielonych sadzonek przycinamy jeszcze sekactorem, skracając wszystkie korzenie oraz usuwając chore i uszkodzone. Dopiero tak przygotowane sadzimy na nowym miejscu i obficie podlewamy, nawet w deszczową pogodę. W przypadku piwonii chińskiej należy uważać aby nie uszkodzić kruchych, mięsistych korzeni. Po wykopaniu można piwonie odłożyć na kilka godzin, wówczas korzenie nie będą tak łamliwe. Każda podzielona część powinna mieć 2-3 oczka i nie należy zakopywać jej zbyt głęboko, bo nie będzie kwitła. Piwonie nie lubi częstego przesadzania dlatego trzeba dobrze przemyśleć stanowisko dla niej.

Byliny jako rośliny wieloletnie są odporne na mróz i zazwyczaj nie potrzebują ochrony na zimę, chyba że pochodzą z regionów o łagodniejszym klimacie. Najlepszą zimową ochroną jest śnieg. Ale nie zawsze możemy na niego liczyć,

więc rośliny szczególnie wrażliwe, czy posadzone jesienią ( które nie zdążą dobrze ukorzenie się przed zimą) trzeba okryć luźno gałązkami świerkowymi, obsypać suchymi liśćmi lub rozłożyć wokół kęp chrust. Trawę pampasową, czy miskant chiński należy zabezpieczyć na zimę zawiązując jej liście u góry, by wewnątrz kępy pozostawało suche. Okrycia wymagają też zawilec japoński i lawenda. Natomiast krzewy i krzewinki płytko korzeniące się jak, różaneczniki, azalie, wrzose i wrzośce, które wymagają ściółkowania, wystarczy tą ściółką obsypać u nasady. Rośliny zabezpieczamy dopiero po pierwszych ujemnych temperaturach, gdy ziemia zamrze na kilka centymetrów. Unikniemy wówczas tzw. zaparzenia się roślin i gromadzenia się pod okrywą grzyoni. Okrycie ma chronić roślinę nie tylko przed zmianami temperatur, ale przed wysuszającym działaniem wiatrów i przypalaniem przez słońce. W tym samym czasie, gdy nadejdą przymrozki powinniśmy zabezpieczyć system korzeniowy i nasady pędów gatunków drzew i krzewów wrażliwych na mróz. Obsypujemy pędy ziemią i korą użytą do ściółkowania, tworząc kopczyki zwłaszcza wokół róż, ale i wrażliwych na mróz odmian hortensji ogrodowej, magnolii, budlei, glicynii i lilii. Wokół młodych drzewek np. ambrowca tworzymy słomiane albo trzciniowe chochoły. Można owinać też niewysokie drzewa białą agrowłókniną. Nigdy nie używajmy do tego celu czarnej!

Pamiętajmy przed zimą o obfitym podlaniu wiecznie zielonych krzewów liściastych (np. rododendronów i azalii) i iglastych, które kontynuują wegetację. Brak wody w podłożu powoduje u nich brązowienie liści od krawędzi do środka lub nawet zamieranie całej rośliny. Coraz chłodniejsze dni osłabiają stopniowo wzrost trawy. Kosimy ją teraz tylko co 14 dni, a ostatnie koszenie wykonujemy najdalej około połowy listopada i dokładnie wygrabiamy pozostałości. Usuwamy z kosiarki resztki paliwa i czyszcimy noże.

Wszystkie techniczne urządzenia, jak pompy i filtry, wyjmujemy z oczka przed jego i przechowujemy w pomieszczeniu. Przed pierwszym mrozem wyłaczamy kamień z tryskającą strugą. Narzędzia ogrodnicze czyszcimy, części metalowe natłuszczamy . Wężę ogrodowe nawijamy na bębny. Nigdy ich nie wieszajmy! System automatycznego nawadniania przedmuchaemy, by nie zalegała w nim woda. Czy to już koniec spektaklu? Nie, nie, nie!

Pozdrawiam  
Hanna Korpys

--  
www.wladcaogrodow.pl



## Władca Ogrodów

\* projektowanie  
\* zakładanie  
\* pielęgnacja

tel. 607 050 046



www.wladcaogrodow.pl



U hotel dla koni  
U nauka jazdy konnej  
U agroturystyka

Góra 13, 62-007 Biskupice  
www.stajnia-gora13.pl  
kontakt@stajnia-gora13.pl

tel. 883351059, 606116304

## Porozmawiajmy o ubezpieczeniach

• majątkowych • komunikacyjnych • osobowych • turystycznych

Każdą polisę dopasujemy do Twoich oczekiwań

Umów się z Agentem PZU  
Aneta Gielniak-Płoszczyca Środa Wlkp  
agielniak@agentpzu.pl  
tel.kom. 509 211 520



## SZKOLNE DNI PIECZYWA PIEKARSKIEGO I CUKIERNICZEGO

Hasło: „Nie samym chlebem człowiek żyje” odgrywa istotną rolę w naszych działaniach, nie należy jednak zapominać o tym, że chleb i różne rodzaje pieczywa są podstawowym składnikiem diety większości ludzi.

Nasi przodkowie szanowali chleb – jako owoc pracy ludzkiej, istotny składnik pożywienia oraz dar od Boga.

O chlebie pisali poeci, między innymi Cyprian Kamil Norwid:

„Do kraju tego, gdzie kruszynę chleba Podnoszą z ziemi przez uszanowanie dla darów nieba...”

W ramach współpracy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Środzie Wlkp. z Cechem Rzemiosł Różnych w Środzie Wlkp. zostały zorganizowane „Szkolne dni pieczywa piekarskiego i cukierniczego” w dniach 15-18 października 2013 roku. W tych dniach cukiernicy i piekarze oraz uczniowie klas o innych profilach zawodowych przygotowali: bułki, ciasto jogurtowe, ciasto z makiem, jablecznik, rogalie, drożdżówki. Wyroby te wraz z pieczywem razowym z masłem były serwowane społeczności szkolnej do degustacji.

17 października 2013 roku odbyła się część praktyczna konkursu na najlepszego cukiernika Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w roku szkolnym 2013/2014. Wcześniej 10 października 2013 roku odbył się etap teoretyczny konkursu. Cześć testowa sprawdzała wiedzę teoretyczną z zakresu materiałoznawstwa, technologii oraz wykorzystania narzędzi i maszyn. Cześć pisemna wyłoniła osoby, które zaprezentowały swoje umiejętności przygotowania ciast, którego jednym z surowców było kakao.

Najlepszymi cukiernikami Centrum w roku szkolnym 2013/2014 zostały: Beata Grześkowiak i Wioletta Zelek. W konkursie cukierniczym wyróżnienia otrzymali: Manuela Krauze, Mariusz Ławniczak, Karolina Sychalska, Aleksandra Włodarczyk, Andrzej Dyczak, Adam Ziemiański i Łukasz Nowak.

Także 17 X 2013 roku odbyły się warsztaty cukiernicze, które poprowadził pan Przemysław Mróz. Adepti sztuki cukierniczej doskonalili swoje umiejętności w zakresie produkcji rogalii. Tego dnia odwiedzili nas uczniowie Szkoły Podstawowej w Pigłowicach. Nasze młodsze koleżanki i młodzi koledzy obejrżeli pracownię gastronomiczną i baristyczną oraz wysłuchali krótkiego wykładu na temat pieczywa. W piątek obok rogalii, pieczywa razowego młodzież mogła konsumować potrawę przygotowaną w ramach comiesięcznej akcji zdrowego żywienia. Akcję prowadzą E.Bodylska i M.Kawicka.

Głównymi organizatorkami „Szkolnych dni pieczywa piekarskiego i cukierniczego” były: W.Kubiak – kierownik Cechu Rzemiosł Różnych w Środzie Wlkp, D.Pawlicka, J.Tomczyk – Wojciechowska, K.Torzyńska, M.Mikołajczak - Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Środzie Wlkp. A nasze działania wspierały firmy: Urszula Mróz PPHU „PAULA”, Jacek Gaj Piekarnia – Cukiernia, Cukiernia i Bar Kawowy s.c. „DELICJE”, PPS Spółem, Średzka Spółdzielnia Mleczarska „Jana”, Młyn s.c. pph Z. Januszkiewicz i I. Januszkiewicz oraz osoby, które podarowały nam ziarno zbóż i jabłka. Za okazaną pomoc i wsparcie składamy serdeczne podziękowania.

Pomysłodawca i koordynator: Małgorzata Mikołajczak

